
ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2016)0361

Verksamheten inom och effekterna och mervärdet av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter mellan 2007 och 2014

Europaparlamentets resolution av den 15 september 2016 om verksamheten inom och effekterna och mervärdet av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter mellan 2007 och 2014 (2015/2284(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1309/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020) och om upphävande av förordning (EG) nr 1927/2006¹,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 546/2009 av den 18 juni 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter²,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006 av den 20 december 2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter³,
- med beaktande av kommissionens rapport till Europaparlamentet och rådet om verksamheten inom Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter under 2013 och 2014 (COM(2015)0355),
- med beaktande av efterhandsutvärderingen av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter – slutrapport från augusti 2015,
- med beaktande av revisionsrättens särskilda rapport nr 7/2013 Har Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter gett ett europeiskt mervärde i återintegreringen av uppsagda arbetstagare på arbetsmarknaden?,
- med beaktande av Eurofound's ERM-rapport 2012 Efter omstruktureringen: arbetsmarknader, arbetsvillkor och livstillfredsställelse,
- med beaktande av Eurofound's fallstudie *Added value of the European Globalisation*

---

¹ EUT L 347, 20.12.2013, s. 855.

² EUT L 167, 29.6.2009, s. 26.

³ EUT L 406, 30.12.2006, s. 1.

Adjustment Fund: A comparison of experiences in Germany and Finland (2009),

- med beaktande av Eurofound's ERM-rapport 2009 Strukturomvandling i tider av recession,
  - med beaktande av sin resolution av den 29 september 2011 om hur Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ska fungera i framtiden¹,
  - med beaktande av sin resolution av den 7 september 2010 om finansieringen av och verksamheten för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter²,
  - med beaktande av de resolutioner som parlamentet har antagit sedan januari 2007 om utnyttjandet av fonden, inklusive anmärkningarna från utskottet för sysselsättning och sociala frågor om ansökningarna,
  - med beaktande av överläggningarna i den särskilda arbetsgruppen för fonden inom utskottet för sysselsättning och sociala frågor,
  - med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
  - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och yttrandena från budgetutskottet, utskottet för internationell handel, budgetkontrollutskottet, utskottet för regional utveckling och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A8-0227/2016), och av följande skäl:
- A. Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter inrättades för att stödja och uttrycka solidaritet med arbetstagare som blivit uppsagda till följd av genomgripande strukturförändringar i världshandeln. Målet med Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallad fonden) är att bidra till smart och hållbar tillväxt för alla och varaktig sysselsättning genom att förbereda och stödja arbetslösa inför en ny anställning. Fonden utformades för att i akuta situationer genom snabba insatser och kortsiktigt stöd komma till rätta med akuta och oförutsedda svårigheter på arbetsmarknaden som storskaliga uppsägningar, till skillnad från Europeiska socialfonden (ESF) som också ger stöd till uppsagda arbetstagare, men vars syfte är att få bukt med långvariga strukturella obalanser, huvudsakligen genom livslångt lärande. Fonden bör fortsätta att användas bortom den fleråriga budgetramen under nästa programperiod.
- B. Omstruktureringsprocesser har blivit allt vanligare på senare år och har ökat inom vissa sektorer och håller på att sprida sig till andra. Företagen är ansvariga för de ofta oförutsedda följderna av besluten för orten och medlemsstatens ekonomiska och sociala struktur. Fonden bidrar till att mildra de negativa följderna av omstruktureringsbeslut. Allt fler åtgärder som finansieras av fonden rör omstruktureringsstrategier för stora företag och multinationella företag som i de flesta fall beslutas utan deltagande av arbetstagarna och deras representanter. Utlokalisering, utflyttning, nedläggningar, sammanslagningar, förvärv, uppköp, omorganisation av produktionen och utläggande av verksamhet på entreprenad är de vanligaste omstruktureringsformerna.

---

¹ EUT C 56 E, 26.2.2013, s. 119.

² EUT C 308 E, 20.10.2011, s. 30.

- C. Osäkerhet kan dock göra det svårt för arbetstagarna att anpassa sig och ha en proaktiv inställning vid flyttning av arbetstillfällen eller yrkesbyte, eftersom förflyttningar innebär en risk för arbetslöshet, lägre löner och social otrygghet. Återintegreringen i sysselsättning för stödmottagare av åtgärder som fonden finansierat blir mer framgångsrik om den leder till sysselsättning med kvalitet.
- D. Kooperativen genomför omstruktureringar på ett socialt ansvarstagande sätt och den specifikt kooperativa styrningsmodellen, som bygger på gemensamt ägande, demokratiskt deltagande och medlemskontroll samt kooperativens möjlighet att förlita sig på egna finansiella resurser och stödnätverk, är förklaringen till varför kooperativen är mer flexibla och innovativa i hanteringen av omstruktureringar i det långa loppet och när det gäller att skapa nya affärsmöjligheter.
- E. Enligt artikel 19 i förordning (EU) nr 1309/2013 ska kommissionen vartannat år lägga fram en kvantitativ och kvalitativ rapport för parlamentet och rådet om fondens verksamhet under de föregående två åren.
- F. Det finns ingen EU-rättslig ram om information till och samråd med anställda och planering och hantering av omstruktureringar för att föregripa förändringar och förhindra förlust av arbetstillfällen. Parlamentet begärde i sin resolution av den 15 januari 2013¹ att kommissionen på grundval av artikel 225 i EUF-fördraget och efter samråd med arbetsmarknadens parter så snart som möjligt ska lägga fram ett förslag till en rättsakt om information till och samråd med anställda, planering och hantering av omstruktureringar (enligt de utförliga rekommendationer som fastställs i bilagan till resolutionen). Det finns stora skillnader mellan medlemsstaterna när det gäller arbetsgivarnas ansvar gentemot sina anställda vid omstrukturering. Samråd har hållits med EU:s arbetsmarknadsparter två gånger i denna fråga och kommissionen har inte agerat. Kommissionens åtgärder med anledning av parlamentets resolutioner om information, samråd och omstrukturering har varit en besvikelse, och därför krävs konkreta åtgärder på detta område. Väl utvecklade system för industriella förbindelser där arbetstagarna och deras representanter har rättigheter i fråga om samråd och information är en mycket viktig aspekt. Ett stärkt samrådsdirektiv kan bidra till att förhandlingar om en lämplig handlingsplan kan äga rum på lika villkor och i god tid.
- G. Minimitröskelvärdet för uppsägningar sänktes från 1 000 uppsägningar till 500 uppsägningar, med möjligheten att vid särskilda omständigheter eller på mindre arbetsmarknader beakta en ansökan till fonden, om uppsägningarna får allvarliga följder för sysselsättningen och den lokala, regionala eller nationella ekonomin.
- H. Sedan den 1 januari 2014 kan även tidigare egenföretagare vara berättigade stödmottagare och få hjälp. Kommissionen bör se till att fonden tillgodoser egenföretagares specifika behov eftersom antalet egenföretagare stadigt ökar. I regioner som är berättigade till stöd genom ungdomssysselsättningsinitiativet kan unga som varken arbetar eller studerar fram till den 31 december 2017 få stöd från fonden till ett antal som motsvarar antalet berörda stödmottagare.
- I. Den nuvarande fonden syftar inte endast till att stödja friställda arbetstagare utan också till att visa solidaritet med dessa arbetstagare.

---

¹ EUT C 440, 30.12.2015, s. 23.

- J. Fondens ursprungliga budget var 500 miljoner euro per år. Den nuvarande budgeten är 150 miljoner euro per år, med en årlig genomsnittlig utgift på runt 70 miljoner euro sedan fonden inrättades.
- K. Den ursprungliga medfinansieringssatsen var 50 %, men denna höjdes till 65 % under 2009–2011, återgick till 50 % under 2012–2013 och är nu 60 %.
- L. Det har lämnats in 134 ansökningar från 20 medlemsstater mellan 2007 och 2014, avseende 122 121 berörda arbetstagare, och totalt har 561,1 miljoner euro begärts. Under budgetperioden 2007–2013 var budgetgenomförandegraden endast 55 %. Mellan 2007 och 2014 kom det största antalet ansökningar från tillverkningssektorn, särskilt bilindustrin, som stod för 29 000 av 122 121 arbetstagare (23 % av det totala antalet arbetstagare som omfattades av de inlämnade ansökningarna). I dagsläget har den ekonomiska krisen slagit hårdast mot små företag med färre än 500 anställda.
- M. Revisionsrätten rekommenderar Europaparlamentet, kommissionen och rådet att överväga att begränsa EU-finansieringen till åtgärder som kan ge europeiskt mervärde, i stället för att finansiera redan befintliga nationella inkomststödsystem för arbetstagare enligt artikel 7.1 b. Åtgärder inom ramen för fonden har konstaterats ge störst mervärde när de använts för att medfinansiera tjänster som normalt inte finns tillgängliga i medlemsstaternas anställningsförmånssystem, när dessa tjänster är inriktade på utbildning i stället för på bidrag, och i de fall där åtgärderna har skraddarsyttts och där de kompletterar allmänna åtgärder, särskilt för de mest utsatta grupperna av uppsagda arbetstagare. I detta sammanhang krävs investeringar i potentialen hos tidigare anställda och det är viktigt med en fullständig bedömning av de lokala arbetsmarknadsbehoven och kompetenskraven, eftersom detta bör ligga till grund för utbildning och kompetensbyggande för en snabb återintegrering av arbetstagarna på arbetsmarknaden. Medlemsstaterna har en skyldighet att genomföra fondens budget på ett ändamålsenligt sätt.
- N. Fonden löser inte arbetslöshetsproblemet i EU. För att lösa EU:s arbetslöshetskris måste skapandet och skyddet av arbetstillfällen och deras hållbarhet sättas i centrum för EU:s politik. Arbetslöshetsnivåerna i Europa, särskilt vad gäller ungdoms- och långtidsarbetslösheten, kräver omedelbara åtgärder som ger arbetslösa nya utsikter till arbete.
- O. I detta betänkande är referensperioden för bedömningen av fonden 2007–2014. Kommissionens efterhandsutvärdering omfattar perioden 2007–2013 och revisionsrätten granskar i sin rapport perioden 2007–2012.
- P. Principerna om jämställdhet och icke-diskriminering, som tillhör unionens grundläggande värderingar och som står inskrivna i Europa 2020-strategin, bör säkerställas och främjas vid genomförandet av fonden.
1. Europaparlamentet noterar efterhandsutvärderingen av fonden och av den första tvåårsrapporten. Parlamentet noterar att kommissionen uppfyller sin rapporteringsskyldighet. Parlamentet anser att dessa och andra rapporter inte räcker för att fullt ut säkerställa fondens öppenhet och effektivitet. Parlamentet uppmanar de medlemsstater som har mottagit stöd från fonden att offentliggöra alla uppgifter och alla utvärderingar av ärenden och att inbegripa en jämställdhetsutvärdering i bedömningen av ärendena. Parlamentet uppmuntrar starkt alla medlemsstater att snabbt offentliggöra

sina ansökningar och slutrapporter enligt den gällande förordningen. Kommissionen bör när den uppfyller sin rapporteringsskyldighet offentliggöra alla relevanta handlingar som rör fondärenden, inklusive sina interna uppdragsrapporter efter övervakningsbesök rörande pågående ansökningar i medlemsstaterna.

2. Europaparlamentet välkomnar förlängningen av finansieringsperioden från ett till två år. Enligt Eurofound's forskning är 12 månader inte en tillräckligt lång period för att hjälpa alla uppsagda arbetstagare, särskilt inte de mest utsatta grupperna, såsom lågkvalificerade arbetstagare, äldre arbetstagare, kvinnor och i synnerhet ensamstående föräldrar.
3. Europaparlamentet konstaterar att det framgått av utvärderingarna av fonden att insatserna via fonden påverkas av sådana faktorer som utbildnings- och kvalifikationsnivåerna hos de arbetstagare som utgör målgrupp, liksom också av de ifrågasatt arbetsmarknadernas absorptionsförmåga och mottagarländernas BNP. Sådana faktorer påverkas mestadels av långsiktiga åtgärder som effektivt kan stödjas via de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna). I samband med stöd från fonden måste man alltid ta hänsyn till dessa faktorer och till den lokala arbetsmarknadssituationen. Det är viktigt med ökade synergier mellan Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter och ESI-fonderna för snabbare och effektivare resultat. ESI-fonderna kan följa upp de åtgärder som genomförts inom områden som stöds av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter genom att stimulera investeringar, allmän tillväxt och sysselsättningsskapande. Insatserna via Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter bör inriktas på investeringar som bidrar till tillväxt, sysselsättning, utbildning, färdigheter och arbetstagares geografiska rörlighet och bör samordnas med befintliga EU-program, för att hjälpa arbetssökande att få jobb och främja företagandet, särskilt i de regioner och sektorer som redan drabbats svårt av globaliseringens negativa effekter eller ekonomins omstrukturering. Man bör ge företräde åt integrerade arbetssätt som bygger på flerfondsprogram, för att problemen med uppsägningar och arbetslöshet ska kunna åtgärdas på ett hållbart sätt, med hjälp av en ändamålsenlig resursallokering och närmare samordning och synergier, framför allt mellan ESF och Eruf. Parlamentet är fast övertygat om att en integrerad strategi för flerfondsprogram skulle minska utlokaliseringsrisken och skapa ett gynnsamt läge för att industriproduktionen återvänder till EU.
4. Europaparlamentet anser att fondens funktion har förbättrats genom reformerna i förordningen. Uppnådda förbättringar har förenklat medlemsstaternas tillgång till fonden och detta borde medföra en bredare användning av fonden bland medlemsstaterna. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå åtgärder för att avlägsna eventuella hinder angående förvaltningskapacitet som stått i vägen för användning av fonden. Fonden bör inte få en makroekonomisk stabiliseringsfunktion.
5. Europaparlamentet noterar att de minskade anslag som avsatts för fonden i den årliga budgeten har varit tillräckliga för att tillhandahålla det nödvändiga och ytterst viktiga stöd för personer som har förlorat sitt arbete. Sedan 2014 har dock fonden utökats till att omfatta unga som varken arbetar eller studerar samt kriskriteriet och i händelse av att antalet ansökningar ökar avsevärt eller om fonden tilldelas nya befogenheter kan det hända att anslagen inte räcker och måste ökas för att säkerställa fondens effektiva funktion.

6. Europaparlamentet bekräftar vikten av en stark dialog mellan arbetsmarknadens parter på grundval av ömsesidigt förtroende och delat ansvar som det bästa verktyget för att finna samförståndslösningar och gemensamma infallsvinklar i fråga om att föregripa, förebygga och hantera omstruktureringsprocesser. Detta skulle förebygga förluster av arbetstillfällen och därmed behovet av fondens åtgärder.
7. Europaparlamentet noterar den markanta ökningen av antalet ansökningar under undantagsperioden 2009–2011, då ansökningar på grundval av kriskriterier tilläts och att tillämpningsområdet utvidgades ytterligare till att permanent inbegripa kriskriteriet och egenföretagare 2014–2020. Parlamentet välkomnar en förlängning av undantaget efter 2013 och konstaterar att över hälften av det totala antalet projekt under perioden 2007–2014 var krisrelaterade. Den ekonomiska krisens negativa följder är långt ifrån över i vissa medlemsstater.
8. Europaparlamentet konstaterar att 20 medlemsstater under perioden 2007–2014 ansökte om totalt 542,4 miljoner euro för 131 insatser som riktades till 121 380 arbetstagare.
9. Europaparlamentet noterar att kommissionen har förbättrat fondens databas där kvantitativa uppgifter om fondärenden registreras för statistiska ändamål, vilket gör det lättare för medlemsstaterna att lämna in ansökningar och för kommissionen att analysera och jämföra uppgifter om fondärenden. Parlamentet konstaterar vidare att kommissionen integrerat fonden i det gemensamma systemet om delad förvaltning, vilket bör leda till mer korrekta och fullständiga ansökningar och till att ytterligare minska den tid det tar för en ansökan som lämnas in av en medlemsstat. Systemet gör det möjligt att förenkla ansökningsförfarandena för medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att påskynda ansökningsförfarandena så att fondens ekonomiska bidrag kan betalas ut i god tid och få största möjliga verkan.
10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fullständigt förutse de handelspolitiska beslutens följder för EU:s arbetsmarknad, även med tanke på den evidensbaserade information om dessa följder som har betonats i fondansökningarna. Parlamentet uppmanar kommissionen att genomföra grundliga förhands- och efterhandsbedömningar av konsekvenserna, däribland samhällskonsekvensbedömningar som tar upp möjliga effekter på sysselsättningen, konkurrenskraften och ekonomin samt konsekvenserna för små och medelstora företag, och samtidigt säkerställa effektiv förhandssamordning mellan GD Handel och GD Sysselsättning. Europaparlamentet bör organisera regelbundna gemensamma utfrågningar inom INTA- och EMPL-utskotten för att bidra till förbättrad samordning mellan, och övervakning av, handelspolitiken och fonden. Fonden måste utnyttjas mer för att hantera utlokaliseringar och sektoriella kriser som orsakats av fluktuationer i den globala efterfrågan. Parlamentet motsätter sig starkt varje initiativ att betrakta fonden, i sin nuvarande form och med nuvarande budget, som ett insatsverktyg vid förlust av arbetstillfällen i Europeiska unionen till följd av handelsstrategier som har beslutats på EU-nivå, inklusive framtida handelsavtal eller avtal som redan har ingåtts. Samstämmigheten mellan handels- och industripolitiken måste vara god och EU:s handelspolitiska skyddsåtgärder måste moderniseras.
11. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att endast bevilja marknadsekonomisk status till tredje parter då de uppfyller kommissionens fem kriterier. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att införa en tydlig och effektiv strategi för frågor om beviljande av marknadsekonomisk status för tredjeländer i syfte att bevara konkurrenskraften för EU:s näringsliv och fortsätta kämpa för att motverka alla former

av illojal konkurrens.

12. Europaparlamentet framhåller att ett de främsta målen med fonden är att hjälpa arbetstagare som förlorat sina arbeten till följd av en allvarlig förändring i EU:s handel med varor och tjänster, enligt artikel 2 a i förordningen. En viktig uppgift för fonden är att stödja arbetstagare som blivit uppsagda till följd av handelstvisters negativa konsekvenser. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att klargöra att förlust av arbeten till följd av handelstvister som leder till en allvarlig förändring i EU:s handel med varor och tjänster ligger helt inom fondens tillämpningsområde.
13. Europaparlamentet betonar att fonden inte under några som helst omständigheter kan ersätta en seriös politik med målet att förhindra och förutse omstruktureringar. Parlamentet insisterar på vikten av en verklig industripolitik på EU-nivå med sikte på en hållbar tillväxt för alla.
14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att genomföra bedömningar av globaliseringens konsekvenser sektorsvis och att utifrån dessa ta fram förslag som uppmuntrar företagen att föregripa förändringarna i sektorn och att förbereda sina anställda innan man börjar med uppsägningar.
15. Europaparlamentet understryker att vissa medlemsstater har föredragit att använda Europeiska socialfonden (ESF) snarare än Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter på grund av den högre medfinansieringssatsen inom ESF, det snabbare genomförandet av ESF-åtgärder, avsaknaden av förfinansiering från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter och denna fonds långdragna godkännandeförfarande. Parlamentet anser emellertid att den högre medfinansieringssatsen och det snabbare ansöknings- och godkännandeförfarandet i den nya förordningen åtgärdar vissa av dessa problem. Parlamentet beklagar att fondens stöd fortfarande inte har nått ut till uppsagda arbetstagare i alla medlemsstater och uppmanar medlemsstaterna att använda sig av stödet i händelse av massuppsägningar.
16. Parlamentet framhåller att enligt revisionsrättens rapport är den genomsnittliga tiden för att godkänna en ansökan om stöd från fonden 41 veckor. Man bör på alla sätt verka för att påskynda förfarandena. Kommissionens ansträngningar för att minimera förseningar och göra ansökningsprocessen smidigare välkomnas. Medlemsstaterna måste ovillkorligen få förstärkt kapacitet i detta hänseende och parlamentet rekommenderar starkt att alla medlemsstater börjar tillämpa åtgärderna så snart som möjligt, vilket många medlemsstater redan gör.
17. Europaparlamentet noterar att vissa medlemsstater, arbetsmarknadens parter och företag har mycket bristfälliga kunskaper om fonden. Parlamentet uppmanar kommissionen att öka sin kommunikation med medlemsstaterna, nationella och lokala fackföreningar och med den breda allmänheten. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka medvetenheten om fonden bland arbetstagare och deras representanter och att göra detta omgående, för att se till att så många eventuella mottagare som möjligt får stöd ur och kan dra nytta av fondens åtgärder samt att i större utsträckning lyfta fram fördelarna utifrån de resultat som uppnåtts genom fonden.
18. Europaparlamentet påminner om vikten av skyddsåtgärder för att inte företag som får EU-stöd under en begränsad tid ska utlokaliseras, vilket kan leda till behov av ytterligare stödsystem till följd av uppsägningar.

Fondens stödmottagare

19. Europaparlamentet välkomnar slutsatsen i revisionsrättens rapport att nästan alla arbetstagare som var berättigade till stöd från fonden kunde dra nytta av individanpassade tjänster och väl samordnade åtgärder som utgick från deras personliga behov och att nästan hälften av de arbetstagare som fick ekonomiskt stöd nu åter har jobb. Fondens program inte har genomförts snabbt och effektivt i vissa medlemsstater, vilket har lett till att fondens medel har underutnyttjats. För att säkerställa ett positivt resultat för stödmottagarna är det av avgörande betydelse att de berörda stödmottagarna eller deras företrädare, arbetsmarknadens parter, lokala sysselsättningsåtgärder och andra berörda parter är involverade i samband med den inledande bedömningen och ansökan. Parlamentet uppmanar kommissionen att stödja medlemsstaternas arbete med att utveckla innovativa åtgärder och program och att i sina översyner bedöma i vad mån det samordnade paketet med individanpassade tjänster utformats utifrån framtida utsikter på arbetsmarknaden och önskad kompetens och varit förenligt med övergången till en resurseffektiv och hållbar ekonomi. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att i enlighet med artikel 7 i den gällande förordningen anstränga sig mer för att utforma det samordnade paketet av skraddarsydda tjänster med tanke på en resurseffektiv och hållbar ekonomi. Innovation, smart specialisering och resurseffektivitet är utslagsgivande för industriell förnyelse och ekonomisk diversifiering.
20. Europaparlamentet noterar att av de 73 projekt som analyserats i kommissionens efterhandsutvärderingsrapport var den genomsnittliga andelen stödmottagare som fyllt 55 år 15 % och att andelen stödmottagare i åldern 15–24 år var 5 %. Parlamentet välkomnar därför den nya förordningens inriktning på äldre och yngre arbetstagare och det faktum att unga som varken arbetar eller studerar har inbegripits i vissa ansökningar. Parlamentet konstaterar att andelen kvinnliga bidragsmottagare var 33 % och andelen manliga var 67 %. Siffrorna avspeglar könsbalansen bland arbetskraften, som kan variera beroende på sektor. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att se till att män och kvinnor behandlas lika i alla ansökningar till fonden, och uppmanar medlemsstaterna att samla in könsuppdelade data för att se hur kvinnliga stödmottagares återanställningsgrad påverkas. I vissa ansökningar till fonden är antalet berörda stödmottagare lågt jämfört med det sammanlagda antalet stödberättigade mottagare, vilket kan leda till att effekterna inte blir optimala.
21. Europaparlamentet anser att inbegripandet av unga som varken arbetar eller studerar i fondansökningarna ofta kräver olika typer av insatser, och att alla aktörer, inklusive arbetsmarknadens parter, lokala grupper och ungdomsorganisationer bör vara representerade i genomförandestadiet av varje program och bör främja nödvändiga åtgärder för att säkerställa maximalt deltagande för unga som varken arbetar eller studerar. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna att utse en stark myndighet som har huvudansvaret för att samordna genomförandet av programmet, säkra särskilt och varaktigt stöd för att unga som varken arbetar eller studerar slutför fondens program och för att säkra största möjliga utbetalning av programmedlen. En oberoende översyn med särskild uppmärksamhet på deltagandet för unga som varken arbetar eller studerar skulle identifiera bättre metoder. Parlamentet är starkt övertygat om att undantaget för att inbegripa unga som varken arbetar eller studerar bör fortsätta att gälla till slutet av programperioden i december 2020.
22. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i sin halvtidsutvärdering av fonden inbegripa en särskild kvalitativ och kvantitativ analys av fondens stöd till ungdomar

som varken arbetar eller studerar, särskilt med tanke på genomförandet av ungdomsgarantin och de nödvändiga synergierna mellan nationella budgetar, Europeiska socialfonden och ungdomssysselsättningsinitiativet.

23. Europaparlamentet noterar att enligt efterhandsutvärderingen var den genomsnittliga andelen arbetstagare som mottog stöd i alla de 73 fall som undersöktes 78 %. Detta inbegriper 20 fall där denna andel var 100 % eller mer. Parlamentet insisterar dock på att den maximala andelen arbetstagare som mottar stöd i ett visst fall är 100 % och att användningen av siffror som överstiger 100 % därför förvränger uppgifterna så att andelen ser ut att vara avsevärt högre än den i själva verket är. Parlamentet konstaterar att detta även gäller genomförandegraden av budgeten. Parlamentet uppmanar kommissionen att justera sina siffror för att ge en korrektare bedömning av andelen arbetstagare som mottar stöd och genomförandegraden av budgeten.
24. Europaparlamentet välkomnar att många stödmottagare i synnerhet har kunnat få ett nytt arbete genom fonden tack vare individuellt stöd i arbetssökandet och höjning av deras kompetens genom utbildningsprogram eller bidrag till rörlighet. Parlamentet välkomnar även att fonden har kunnat göra det möjligt för vissa anställda att bli egenföretagare tack vare stöd för företagsetablering och övertagande av företag. Parlamentet understryker därmed de märkbart positiva effekterna som fonden uppgetts ha haft på självförtroendet, känslan av egenmakt och motivationen. Stödet från fonden har ökat den sociala sammanhållningen och gjort det möjligt för människor att åter komma i arbete och undvika negativa arbetslöshetsfallor.
25. Europaparlamentet konstaterar att fondens stödmottagare enligt siffrorna från efterhandsutvärderingsrapporten tenderar att ha en förhållandevis lägre utbildningsnivå jämfört med genomsnittet och mindre överförbara färdigheter, vilket under normala omständigheter minskar deras anställningsmöjligheter och gör att de blir mer utsatta på arbetsmarknaden. Fonden ger det bästa mervärdet på EU-nivå om den stöder utbildnings- och omskolningsverksamheter för arbetstagare, särskilt grupper av mindre kvalificerade och utsatta arbetstagare, och prioriterar de färdigheter som efterfrågas av arbetsmarknaden samt ger möjlighet till entreprenörskap.
26. Europaparlamentet konstaterar att en undersökning som utfördes som en del av efterhandsutvärderingen visade på blandade resultat, där 35 % angav att den nya anställningens kvalitet var bättre eller mycket bättre, 24 % angav att den var lika bra och 41 % angav att kvaliteten var sämre eller mycket sämre. I avsaknad av systematiska data som kan ligga till grund för en bedömning rekommenderas kommissionen att samla in mer ingående information om vilken inverkan insatserna via fonden har haft och kvaliteten på dessa, så att man kan vidta de korrigeringsåtgärder som visar sig nödvändiga.

Fondens kostnadseffektivitet och mervärde

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att förbättra genomförandet av fondens budget genom möjligheter till flexibilitet och effektivitet, med fokus på resultat, inverkan och mervärde, utan att detta äventyrar en lämplig och transparent användning av medlen och efterlevnad av reglerna. Ansökningsförfarandet bör påskyndas så att fonden kan bli mer effektiv för arbetstagare som blivit arbetslösa. Parlamentet är bekymrat över skillnaden mellan de resurser som begärs från fonden och de summor som återbetalas av medlemsstaterna, med ett genomsnittligt

budgetgenomförande på endast 45 %. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att ingående utreda orsakerna till den låga genomförandegraden och att föreslå åtgärder för att få bukt med befintliga flaskhalsar och säkerställa optimal användning av fonden. Återanställningsgraden vid utgången av fondstödsperioden varierar kraftigt mellan 4 % och 86 %, och parlamentet framhåller därför vikten av aktiva och inkluderande arbetsmarknadsåtgärder. Parlamentet noterar att utbetalningar från fonden i vissa medlemsstater konsekvent ger bättre resultat än i andra. Parlamentet föreslår att kommissionen ska fortsätta att ge vägledning och göra det möjligt för medlemsstaterna att utbyta bästa praxis avseende ansökningar om fondmedel och medlems användning, i syfte att säkerställa högsta möjliga återanställningsgrad för varje euro som spenderats.

28. Europaparlamentet anser att medfinansieringsandelen på 60 % inte bör ökas.
29. Europaparlamentet konstaterar att endast 6% av fondens medel i genomsnitt användes för administrations- och förvaltningskostnader enligt kommissionens efterhandutvärdering.
30. Europaparlamentet noterar att den viktigaste aspekten av kostnadseffektiviteten, enligt vad som framkommit vid samråden med berörda parter, är antalet återanställda arbetstagare som nu betalar skatter och socialförsäkringsavgifter i stället för att utnyttja arbetslöshetsunderstöd eller andra sociala förmåner.
31. Europaparlamentet konstaterar att högre kostnader för insatser enligt artikel 7.4 i förordningen om fonden i många fall försvagar fondinvesteringarnas sammanlagda inverkan. Parlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med dessa kostnader genom att införa kostnadstak.
32. Europaparlamentet noterar förslaget i efterhandsutvärderingen om vikten av en kontrafaktisk effektutvärdering när det gäller att förstå vilket fondens mervärde är. Parlamentet beklagar att en sådan utvärdering ännu inte har införts.
33. Europaparlamentet välkomnar revisionsrättens slutsats att fonden ger ett verkligt europeiskt mervärde när den används till att medfinansiera tjänster för uppsagda arbetstagare eller understöd som vanligtvis inte ingår i medlemsstaternas system för arbetslöshetsersättning, vilket bidrar till främjandet av en bättre social sammanhållning i Europa. Parlamentet understryker att det i vissa medlemsstater saknas socialt skydd som kan tillgodose behoven hos de arbetstagare som har förlorat sina arbeten.
34. Europaparlamentet beklagar att en tredjedel av fondens finansiering kompenserar nationella system för inkomststöd till arbetstagare utan att det ger något europeiskt mervärde, enligt revisionsrätten. Den nya förordningen minskar kostnaderna för särskilda åtgärder, såsom stöd till arbetssökande och rekryteringsincitament för arbetsgivare, till 35 % av de totala kostnaderna för det samordnade paketet, och att de åtgärder som stöds av fonden inte är avsedda att ersätta passiva sociala skyddsåtgärder som medlemsstaterna erbjuder i sina nationella system. Fonden får inte användas för att ersätta företagens skyldigheter gentemot sina anställda. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att i nästa översyn ange att fonden inte får användas för att ersätta medlemsstaternas skyldigheter gentemot uppsagda arbetstagare.
35. Europaparlamentet beklagar att budgetgenomförandegraden varierar mellan 3 % och 110 %, med en genomsnittlig genomförandegrad på 55 %. Detta visar på att det kan

förekomma brister, antingen i planerings- eller genomförandefasen, och situationen bör förbättras genom bättre utformade och genomförda projekt.

36. Europaparlamentet beklagar att finansieringen av fonden har minskats. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att ge extra stöd till fonden för att se till att dess behov tillgodoses. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att det finns tillräcklig personal i förhållande till arbetsbördan och undvika onödiga förseningar.
37. Europaparlamentet anser att fondåtgärder och ESF-åtgärder bör användas så att de kompletterar varandra för att tillhandahålla både specifika kortsiktiga lösningar och mer generella lösningar på längre sikt. Parlamentet noterar slutsatsen att medlemsstaterna generellt har samordnat fondåtgärderna med ESF-åtgärder och nationella arbetsmarknadsåtgärder på ett ändamålsenligt sätt och att det inte upptäcktes några överlappningar eller dubbelfinansiering av enskilda individer under revisionsrättens granskning.
38. Europaparlamentet är tillfreds med slutsatsen i kommissionens rapport om verksamheten inom Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter under 2013 och 2014 att inga oegentligheter rapporterades till kommissionen enligt fondförordningarna under 2013 och 2014, och att inga fondrelaterade oegentligheter avslutades 2013 och 2014.

Inverkan på små och medelstora företag

39. Europaparlamentet noterar att små och medelstora företag utgör 99 % av alla EU-företag och sysselsätter det stora flertalet arbetstagare i EU. Parlamentet uttrycker i detta sammanhang sin oro över att fonden har haft en mycket begränsad inverkan på små och medelstora företag, trots att fonden tydligt ger utrymme för målinriktning på dessa företag, på vissa villkor. Parlamentet noterar kommissionens förklaring att underleverantörernas berörda arbetstagare aldrig avsiktligt har uteslutits, men uppmanar kommissionen att anstränga sig ytterligare för att lägga om fonden så att den gagnar små och medelstora företag, som är av central betydelse för den europeiska ekonomin, bland annat genom ökad betoning på bestämmelsen i artikel 8 d om behovet av att identifiera leverantörer, producenter och underleverantörer till företag som sagt upp arbetstagare och följa upp tidigare ärenden när fonden har gynnat små och medelstora företag, sociala företag och kooperativ för att främja bästa praxis. Parlamentet betonar att proportionaliteten måste beaktas bättre mellan arbetstagare i små och medelstora företag och arbetstagare i storföretag.
40. Europaparlamentet anser att man i större utsträckning bör göra undantag från tröskelvärdet för stödberättigande, till förmån för små och medelstora företag. Parlamentet understryker vikten av bestämmelserna i artikel 4 b i den nuvarande förordningen för små och medelstora företag, eftersom den möjliggör omstrukturering på regional nivå av verksamhetssektorer som drabbats av krisen eller globaliseringen, efter bedömning från fall till fall. Parlamentet är medvetet om att ansökningar som gjorts enligt bestämmelserna stöter på problem och uppmanar kommissionen att hjälpa medlemsstater som vill komma till rätta med problemen, så att fonden blir en fungerande lösning för uppsagda arbetstagare. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen och medlemsstaterna att i planerings- och ansökningskedena ta hänsyn till principen att ”tänka småskaligt först”.

41. Europaparlamentet noterar koncentrationen av ansökningar inom tillverknings- och byggsektorerna, och i synnerhet inom bil- och flygindustrierna, där främst stora företag beviljas stöd. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och regionala myndigheter med exklusiva befogenheter att proaktivt stödja friställda arbetstagare i små och medelstora företag med användning av den flexibilitet som föreskrivs i artikel 4.2 i den nuvarande förordningen, i synnerhet när det gäller gemensamma ansökningar som involverar små och stora företag och andra resurser som främjar mer uttalat stöd och mer allmän tillgång för små och medelstora företag. Små och medelstora företag bör informeras om vilken nytta de kan ha av fonden. Parlamentet betonar att åtgärder från fonden för att hjälpa små och medelstora företag bör betraktas som ett av fondens mervärden.
42. Europaparlamentet är tillfreds med att kommissionen i sin efterhandsrapport om genomförandet drar slutsatsen att det finns en positiv trend mellan de resurser som används för främjande av entreprenörskap och andelen egenföretagare i slutet av åtgärderna. Den genomsnittliga andelen egenföretagare är så lågt som 5 % av samtliga fall av fondstöd, och åtgärder bör vidtas för att uppmuntra företagande såsom startbidrag och andra incitament. Parlamentet framhåller i detta sammanhang betydelsen av livslångt lärande och nätverk för mentorskap och samverkan. Det finns ytterligare utrymme för förbättringar när det gäller att använda fonden, enbart eller i samarbete med andra fonder såsom ESI-fonderna, till projekt som stöder entreprenörskap och företagsetablering, men stöd till entreprenörskap bör grundas på hållbara affärsplaner. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att lägga stor vikt vid att inkludera kvinnor och flickor i entreprenörskapsprogram.
43. Europaparlamentet välkomnar flera medlemsstaters insatser för att öka användningen av åtgärder till stöd för entreprenörskap och den sociala ekonomin, i form av startbidrag och åtgärder för främjande av entreprenörskap och sociala kooperativ samt tjänster för nya företag.

Uppgiftskrav

44. Europaparlamentet anser att kommissionens metod, mot bakgrund av ett antal försvårande faktorer som potentiellt utelämnande av uppgifter, regionala och nationella särdrag, olika makro- och mikroekonomiska omständigheter, små urval samt vissa nödvändiga antaganden, bör vara grundlig och transparent genom att genomföra åtgärder som ska syfta till att motverka försvårande omständigheter för metoden.
45. Europaparlamentet understryker att revisionsrätten i sin rapport kommer fram till att vissa medlemsstater inte har fastställt kvantitativa mål för återintegrering och att de befintliga uppgifterna inte räcker för att bedöma åtgärdernas effektivitet för att återintegrera arbetstagare i sysselsättning. Parlamentet noterar kommissionens uttalande om att fondförordningen inte innehåller kvantitativa mål om återintegrering, och att de olika åtgärderna från fonden kan utvärderas på andra sätt. Parlamentet rekommenderar därför att medlemsstaterna fastställer kvantitativa mål för återintegrering och systematiskt differentierar mellan Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, Europeiska socialfonden och andra nationella åtgärder som är särskilt utformade för arbetstagare som drabbats av storskaliga uppsägningar. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att ge information om vad för slags arbeten de personer fått som återinträtt på arbetsmarknaden och om kvaliteten på dessa arbeten, liksom om trenden på medellång i fråga om hur många som kommit in på arbetsmarknaden tack vare insatser via fonden. Parlamentet anser att medlemsstaterna

dessutom bör skilja mellan de två typerna av åtgärder inom ramen för fonden, dvs. aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder och inkomststöd som betalas ut till arbetstagarna, och lämna närmare uppgifter om de åtgärder som enskilda deltagare har tillgång till för att möjliggöra en mer rättvisande kostnads-nyttanalyt av olika åtgärder. Kommissionen uppmanas också lämna uppgifter om de ansökningar till fonden som inte godkänts av kommissionen och ange skälen till varför de inte godkänts.

46. Europaparlamentet påminner medlemsstaterna om deras skyldighet att lämna uppgifter om återintegreringsgraden 12 månader efter det att åtgärderna genomförts för att säkerställa den nödvändiga uppföljningen av fondens effekt och effektivitet.
47. Europaparlamentet betonar behovet av att rationalisera revisionsförfarandena på nationell nivå för att säkerställa samstämmighet och ändamålsenlighet och undvika onödiga upprepningar mellan organ som är verksamma vid olika kontrollnivåer.
48. Europaparlamentet rekommenderar att informationsflödena och stödarrangemangen mellan den nationella kontaktpersonen och genomförandepartnerna i regionala eller lokala ärenden stärks.
49. Europaparlamentet rekommenderar att mer regelbundna kollegiala granskningar, gränsöverskridande utbyten eller partnerskap för nya åtgärder som fonden finansierat med tidigare sådana ärenden genomförs för utbyte av god praxis och erfarenheter av genomförande. Parlamentet rekommenderar därför inrättandet av en plattform för bästa praxis, som är lättillgänglig och stöder ett bättre utbyte av integrerade lösningar.
50. Europaparlamentet konstaterar att dess utredningstjänst hyser vissa betänkligheter mot metoderna för att beräkna fondens nytta. Parlamentet framhåller att det behövs ytterligare krav på resultatindikatorer.
51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att behålla bestämmelserna om bidrag till vårdare i den nuvarande förordningen om fonden. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna att utveckla flexibla arbets- och utbildningsåtgärder och om möjligt förlägga åtgärderna till lokalsamhället, eftersom många kvinnor som blivit uppsagda är geografiskt mindre flexibla på grund av omsorgsansvar i familjen.
52. Europaparlamentet uppmanar behöriga regionala och lokala myndigheter, arbetsmarknadens parter och civilsamhällets organisationer att samordna insatserna bland arbetsmarknadens aktörer för att förbättra tillgången till fondstöd vid framtida uppsägningar. Vidare manar parlamentet till närmare samarbete mellan arbetsmarknadens parter i övervakningen och utvärderingen av fonden, och vill framför allt att de oppmuntrar företrädare för kvinnliga intressenter så att mer uppmärksamhet ägnas åt könsaspekter.
53. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att överväga att delegera utvärderingen av fonden till Eurofound enligt artikel 20 i förordningen. Kommissionen kan genom förslaget förse Eurofound med nödvändiga ekonomiska medel motsvarande de utgifter som anges i den nuvarande upphandlingen av fondutvärderingar samt personalkostnader. Eftersom det största hindret för bättre utvärderingar är bristen på lämpliga uppgifter, bör kommissionen kräva att medlemsstaterna lämnar relevanta uppgifter till Eurofound.

o

o o

54. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.